

Omnia cordis habet. Rodová strategie Martiniců v 17. století, Veronika Chalupová, FF UJEP, 26 s.

Veronika Chalupová se rozhodla v rámci své práce soustředit na významný, dosud však v české historiografii jen omezeně zpracovaný rod Martiniců (s určitou výjimkou monografie J. Kadeřábka, zaměřujícího se ovšem primárně na jejich vztah ke Slanému), zejména pak na osobnost Jaroslava Bořity z Martinic (1582-1649) a jeho synů Jiřího Adama (1602-1651), Bernarda Ignáce (1614-1685) a Maxmiliána Valentina (1620-1677), z nichž všichni zastávali významné pozice v zemské správě Království českého, případně Markrabství moravského. Jejím hlavním cílem je přitom nahlédnout na specifickou oblast rodových strategií, jimž na příkladu jiných šlechtických rodů pobělohorské doby byla v posledních deseti letech věnována významná pozornost (např. práce J. Hrbka či R. Smíška).

Práce je rozdělena na čtyři hlavní části. Vedle úvodu, který charakterizuje stav bádání i dostupnou pramenou základnu, a závěru jde především o oddíl věnovaný rodové strategii Jaroslava Bořity z Martinic, jemuž se v poměrech bělohorské doby podařilo díky postupně budovaným kontaktům, příslušnosti k vítězné katolické straně, stejně jako podílem na konfiskacích povznést Martinice mezi přední panské rody v Čechách. Dosáhl rovněž přijetí do stavu hrabat Svaté říše římské. Pro vzestup Jaroslava Bořity z Martinic a jeho synů byla však zásadní rovněž promyšlený sňatková politika představující klíčový element rodové strategie nobility. Právě jí je v tomto oddíle vedle některých dalších aspektů (výchova a vzdělávání, postupné utváření úředních kariér apod.) věnována hlavní pozornost. Klíčovou roli zde bylo nejen provázání s významnými rody domácími, např. se Šternberky, ale zejména pak zahraničními (Gonzaga di Castiglione). Na ně pak navázali i Jaroslavovi potomci.

Třetí oddíl práce sleduje otázku, do jaké míry se podařilo naplnit záměry Jaroslava Bořity z Martinic v další generaci, a to zejména v rovině úzké spolupráce mezi bratry v rozvíjení rodových strategií a celkové soudržnosti rodu v zájmu jeho dalšího vzestupu. Autorka zde vedle jiných zdrojů využívá také testamentů. Sleduje mj. v čase proměnlivé vztahy mezi věkově od sebe vzdálených jednotlivých Martiniců. Naznačuje přitom určitou rivalitu, rodovou soudržnost či podobné tendence v jednání pak pouze v některých kontextech (mecenát orientovaný na katolické církevní instituce).

V závěru načrtá Veronika Chalupová nejen některá ze zásadních zjištění, k nimž dospěla (pouze velmi limitované naplnění představ Jaroslava Bořity z Martinic v generaci jeho potomků, nedosažení některých zamýšlených pozic v rámci Českého království, problém se zajištěním kontinuity rodu apod.), ale naznačuje i některé další možnosti bádání této či obdobné

problematikym. Ty spatřuje především v možnosti komparace rodových strategií dalších aristokratických rodů českých zemí.

Předložený text splňuje požadavky kladené na práci inkorporovatelnou do Celostátní studentské vědecké konference – Historie (CSKV). Její zařazení do ni mohu tedy za předkládající pracoviště plně doporučit.

Prof. PhDr. Martin Holý, Ph.D.

FF UJEP/HÚ AV ČR